

ข่าวสาร งานวิจัยและพัฒนา

Research and Development Newsletter

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๒ ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๕๗

ผลงานวิจัยและพัฒนา

- ☛ มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ
- ☛ การควบคุมการออกกฎหมายขององค์กรปกครองในประเทศไทย

บทความที่น่าสนใจ

- ☛ การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และถ่ายทอดสู่ประชาชน

“ข้อมูลมาตรฐาน วิชาการก้าวไกล รัฐสภาไทยก้าวหน้า”

สำนักวิชาการ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ถนนประดิพัทธ์ เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๖๗ - ๘ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๖๒

วัตถุประสงค์

- เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านงานวิจัย
- เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านงานวิจัยให้แพร่หลายและทันต่อสถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
- เพื่อให้เกิดทางเลือกที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ประกอบการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของรัฐสภา

เป้าหมาย

- สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการ และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

จัดพิมพ์ที่

- สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๑๑ เป็นรายเดือน (ปีละ ๑๒ เล่ม)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ผลงานการวิจัยและบทความ	
** มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เสรีภาพในการชุมนุมของประชาชน	๑
** มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ	๓
** การกำหนดกระบวนการปรึกษาหารือก่อนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร	๕
** การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.	๓
** การควบคุมการออกกฎหมายขององค์กรปกครองในประเทศไทย	๑๐
บทความที่น่าสนใจ	
** การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และถ่ายทอดสู่ประชาชน	๑๒
รายการวิจัยก้าวไกล	๑๓
ข่าวสารงานวิจัยและพัฒนา	
** รางวัลงานการวิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย ประจำปี ๒๕๔๗	๑๘
** สถาบันทรัพยากรมนุษย์แนะ ๔ ข้อแก้ปัญหาชุมชน	๒๐
สาระน่ารู้งานวิจัยและพัฒนา	
** ระวัง “โรคนิวโลก” ๑๐ อาชีพเสี่ยง	๒๑
** กินช็อกโกแลตขยายหลอดเลือด	๒๔
** วช. พบครอบครัวมีส่วนช่วยฟื้นฟูชีวิตผู้ป่วยโรคเบาหวาน	๒๕

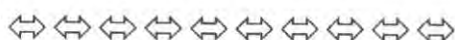
ผลงานการวิจัยและบทความ

- ชื่อเรื่อง : มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เสรีภาพในการชุมนุมของประชาชน
- ผู้วิจัย : นายสรวิศ สุทธิพันธ์
- หน่วยงาน : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปีการศึกษา : ๒๕๔๕

เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธนั้น นับเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองโดยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่ถือว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ซึ่งรัฐจะจำกัดเสรีภาพของประชาชนดังกล่าวนี้ไม่ได้ เว้นแต่จะอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และเป็นไปเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศกฎอัยการศึก แต่อย่างไรก็ตามการใช้เสรีภาพในการชุมนุมของประชาชนนั้น ส่วนหนึ่งย่อมก่อให้เกิดการรุกรานซึ่งสิทธิเสรีภาพของบุคคลอยู่ด้วย ที่เรียกว่า “การรุกรานแดนแห่งเสรีภาพของบุคคล” (Sphere of Liberty Individual) ทำให้บุคคลไม่อาจใช้เสรีภาพของตนได้อย่างสมบูรณ์เต็มที่ และอาจนำไปสู่ความขัดแย้งและกระแสการต่อต้านการชุมนุมเรียกร้องของอีกฝ่ายหนึ่ง จนเกิดความไม่สงบขึ้นในบ้านเมืองได้ในที่สุด

จากการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับเสรีภาพการชุมนุมในต่างประเทศ พบว่าในหลายประเทศมีการตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับการชุมนุมสาธารณะของประชาชนเป็นการเฉพาะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการควบคุมและจัดระเบียบการชุมนุมหรือเดินขบวนประท้วงให้เป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อยไม่ก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวายหรือรบกวนความสงบสุขของสาธารณะ รวมทั้งมีกระบวนการในการจัดการกับข้อเรียกร้องของประชาชนอย่างเป็นระบบ ในขณะที่ประเทศไทยเองยังไม่มีมาตรการกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการชุมนุมสาธารณะของประชาชนขึ้นใช้บังคับเป็นการเฉพาะ หากแต่ยังคงอาศัยบทบัญญัติของกฎหมายต่าง ๆ ที่ข้องเกี่ยวมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติต่าง ๆ ตลอดจนเทศบัญญัติ ข้อบังคับประกาศหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานเป็นรายกรณีไป แม้ว่าจะมีความพยายามในอันที่จะผลักดันให้รัฐสภาตรากฎหมายที่ว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ ตลอดจนให้มีมาตรการหรือกระบวนการทางกฎหมายในการดำเนินการเกี่ยวกับการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนมา โดยตลอดแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่บรรลุผล

โดยที่ปัจจุบัน ประเทศไทยอยู่ในช่วงของการปฏิรูปการเมือง (Political Reform) ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้นตามแนวทางรัฐธรรมนูญนิยม (Constitutionalism) ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอันมาก ดังจะเห็นได้จากคำปรารภของรัฐธรรมนูญ ความตอนหนึ่งว่า “สภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญโดยมีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้น...ฯลฯ...” ซึ่งการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมเรียกร้องก็เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ด้วย ดังนั้น เพื่อให้มีกระบวนการจัดการเกี่ยวกับการชุมนุมของประชาชนดังกล่าว จึงเห็นควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดการชุมนุมของประชาชนไว้เป็นการเฉพาะ โดยมีหลักการสำคัญคือ เพื่อรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของทุกฝ่าย ตลอดจนกำหนดให้มีมาตรการในการรับฟังข้อเรียกร้องเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาข้อเรียกร้องเหล่านั้นในท้ายที่สุด

- ชื่อเรื่อง : มาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ
- ผู้วิจัย : นายวรกร โอภาสนันท์
- หน่วยงาน : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปีการศึกษา : ๒๕๔๔

ปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงและสันติภาพของประชาคมระหว่างประเทศ และมีแนวโน้มที่จะขยายขอบเขตและความรุนแรงมากขึ้น เนื่องมาจากปัจจัยหลายประการไม่ว่าจะเป็นการใช้อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Mass - Destructive Weapons – MDW) หรือการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงทั้งในการสร้างเครือข่าย และการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรของกลุ่มผู้ก่อการร้ายด้วยกันเอง เป็นต้น ความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นสิ่งที่ประชาคมระหว่างประเทศได้แสวงหาเสมอมา จากปัญหาที่ซับซ้อนและขยายวงออกไป ไม่เพียงปัญหาในระดับภูมิภาคหรือในระดับระหว่างประเทศ แต่เป็นในระดับโลก (Global Issue) ทำให้ประชาคมระหว่างประเทศต้องหันมาพิจารณาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาคือต้องอาศัยความร่วมมือในระดับที่เท่าเทียมกันคือ ในเวทีโลก (World Forum) ไม่ใช่แค่เพียงระดับประเทศดังที่เคยปฏิบัติมา มาตรการทางกฎหมายเป็นความพยายามประการหนึ่งที่ประชาคมระหว่างประเทศได้พยายามนำมาแก้ปัญหาคือการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นวิถีทางที่เป็นสากลและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกของประชาคมที่สุด แต่ปัญหาอุปสรรคในการนำเอามาตรการทางกฎหมายในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศมาใช้ ยังคงสับสนและไม่มีความเป็นระบบระเบียบ ดังนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงต้องการตรวจสอบถึงมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน และที่จะพัฒนาต่อไปในโอกาสข้างหน้า เพื่อค้นหาจุดบกพร่องและแนวทางในการแก้ไขเท่าที่จะสามารถทำได้ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ โดยศึกษาถึงวิวัฒนาการทางกฎหมายในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ และมาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศทั้งในระดับประเทศและในระดับระหว่างประเทศโดยพิจารณา ลงไปในส่วนของกฎหมายภายในและหลักกฎหมายระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงกระบวนการยุติธรรมที่นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาคือการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

ดังนั้น เมื่อได้ทำการศึกษาตามแนวทางข้างต้น ทำให้ทราบถึงความบกพร่องในมาตรการทางกฎหมายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นความไม่ชัดเจนของความหมายของการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ลักษณะของการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ตลอดจนโครงสร้างและกลไกทางกฎหมายระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นช่องโหว่ของกฎหมาย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักกฎหมายเหล่านั้นให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันของประชาคมระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนคำนิยามของการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

หลักกฎหมายในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในประเด็นความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ตลอดจนการประมวลกฎหมายอาญาระหว่างประเทศที่มีขึ้นในอนาคต พร้อมทั้งเสาะหาองค์กรที่ชัดเจนในอันที่จะดำเนินกระบวนการยุติธรรมที่เป็นพิเศษเฉพาะกรณีปัญหาการก่อการร้ายระหว่างประเทศ เพื่อให้มีการนำเอาหลักกฎหมายมาใช้บังคับให้มีผลอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรตุลาการ ไม่ว่าจะเป็นศาลภายในของประเทศต่าง ๆ และศาลอาญาระหว่างประเทศโดยไม่ต้องรอเงื่อนไขตามธรรมเนียมของศาลอาญาระหว่างประเทศในฐานความผิดนี้

- ชื่อเรื่อง : การกำหนดกระบวนการปรึกษาหารือก่อนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร
- ผู้วิจัย : นายยุทธกร ช่อไม้ทอง
- หน่วยงาน : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปีการศึกษา : ๒๕๔๖

การศึกษา “การกำหนดกระบวนการปรึกษาหารือก่อนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร” มุ่งหมายที่จะศึกษาแนวความคิดของการปรึกษาหารือของฝ่ายบริหารองค์กรที่ปรึกษารูปแบบขององค์กรที่ปรึกษา วิธีการและขั้นตอนของการปรึกษาหารือ และผลทางกฎหมายของการปรึกษาหารือ โดยเปรียบเทียบทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่นำกระบวนการปรึกษาหารือก่อนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารมาใช้อย่างเด่นชัด

ในสภาพการณ์ที่ฝ่ายบริหารต้องตัดสินใจกำหนดนโยบาย วินิจฉัยสั่งการ และปฏิบัติการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลข่าวสารจากด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความคิดเห็น แนวความคิด และทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรตัดสินใจ รวมทั้งต้องได้รับคำปรึกษาหารือจากองค์กรที่ปรึกษาซึ่งอาจจะเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการจากสาขาอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรตัดสินใจ เพื่อให้การตัดสินใจเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติมากที่สุด และมีผลกระทบต่อผู้ที่ได้รับผลจากการตัดสินใจนั้นน้อยที่สุด ดังนั้นการปรึกษาหารือกับองค์กรที่ปรึกษาจึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างมากต่อฝ่ายบริหารก่อนการตัดสินใจกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่ง

จากการศึกษาพบว่า ในประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา และไทยต่างก็มีรูปแบบขององค์กรที่ปรึกษาที่คล้ายกันโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของสภาหรือคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ โดยมีลักษณะเป็นองค์กรกลุ่ม ซึ่งสมาชิกขององค์กรที่ปรึกษาอาจจะประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐเพียงฝ่ายเดียว หรือเป็นองค์กรเอกชน หรือเป็นองค์กรที่ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐและองค์กรภาคเอกชน การปรึกษาหารือกับองค์กรที่ปรึกษาสามารถแบ่งได้ ๒ วิธีด้วยกัน ได้แก่ ๑. การบังคับให้ปรึกษาหารือ ๒. การสมัครใจปรึกษาหารือ ไม่ว่าจะเป็นวิธีไหนก็ตามโดยหลักแล้วผลของการปรึกษาหารือเป็นเพียงข้อประกอบในการพิจารณาของฝ่ายบริหารเท่านั้น ไม่มีผลผูกมัดต่อฝ่ายบริหารในการที่จะต้องปฏิบัติตามความเห็นนั้นแต่ประการใด

ในกรณีที่กฎหมายบังคับให้ฝ่ายบริหารต้องทำการปรึกษาหารือกับองค์กรที่ปรึกษาก่อนที่จะตัดสินใจกระทำกรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดนโยบาย การตรากฎหมายลำดับรองหรือการออกคำสั่ง

ทางปกครอง การบังคับให้ปรึกษาหารือถือว่าเป็นรูปแบบ (Form) กระบวนการหรือวิธีพิจารณา (Procedure) ที่กฎหมายบังคับให้ฝ่ายบริหารต้องกระทำตามที่กฎหมายกำหนด ถ้าฝ่ายบริหารไม่ทำการปรึกษาหารือถือว่าฝ่ายบริหารกระทำผิดแบบการกระทำต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารที่ไม่ผ่านกระบวนการปรึกษาหารือกับองค์กรที่ปรึกษา จะส่งผลให้การกระทำนั้นจะไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งสามารถเพิกถอน โดยศาลที่มีอำนาจได้

ในอดีตองค์กรที่ปรึกษามักจะมีโครงสร้างแบบปิด องค์กรประกอบและที่มาจะถูกกำหนดและคัดเลือกโดยฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ส่งผลให้องค์กรที่ปรึกษาขาดความเป็นอิสระและมักจะดำเนินไปในแนวทางเดียวกับส่วนราชการ เนื่องจากภาครัฐยังเป็นผู้มีอิทธิพลทางความคิดต่อองค์กรที่ปรึกษา ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดประเภทสมาชิกขององค์กรที่ปรึกษาให้ประกอบไปด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิก็ตาม แต่เมื่อมีการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มักจะมาจากภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันแนวโน้มโครงสร้างขององค์กรที่ปรึกษาจะเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนที่ประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญจากสาขาอาชีพต่าง ๆ และตัวแทนจากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เข้าร่วมมากขึ้น แต่ก็เป็นไปได้ยากเพราะจะมีแต่กลุ่มที่มีพลังทางเศรษฐกิจเท่านั้นที่ได้รับโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงสร้างขององค์กรที่ปรึกษา

ในปัจจุบันแนวโน้มที่ฝ่ายนิติบัญญัติ หรือฝ่ายบริหารจะจัดตั้งองค์กรที่ปรึกษาขึ้นมาเพื่อให้คำปรึกษาหารือเริ่มมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากการปรึกษาหารือกับองค์กรที่ปรึกษาทำให้ฝ่ายบริหารได้ข้อมูล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ซึ่งฝ่ายบริหารอาจจะไม่มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญเพียงพอในเรื่องที่จะตัดสินใจทำการ การปรึกษาหารือกับองค์กรที่ปรึกษาจึงเป็นการสร้างความระมัดระวังให้แก่ฝ่ายบริหารในการที่จะพิจารณาให้รอบคอบก่อนการตัดสินใจทำการต่าง ๆ และเป็นการสร้างความรู้สึที่ดีต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของฝ่ายบริหาร ทำให้การกระทำของฝ่ายบริหารที่ผ่านขั้นตอนของการปรึกษาหารือได้รับการยอมรับและมีความเต็มใจ รวมทั้งมีความยินยอมที่จะปฏิบัติตามจากผู้ที่ได้รับผลกระทบนั้น

- ชื่อเรื่อง : การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.
- ผู้วิจัย : นายวิโรจน์ ม้องวงศ์
- หน่วยงาน : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปีการศึกษา : ๒๕๔๖

การศึกษา การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. มุ่งหมายศึกษาถึงเจตนารมณ์แห่งกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตลอดจนปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว

เป็นที่ยอมรับกันว่าการใช้กระบวนการทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต่างก็มีสถานะที่แตกต่างจากบุคคลธรรมดาทั่วไป กฎหมายจึงได้นำกระบวนการตรวจสอบอื่น ๆ มาใช้ตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมาตรการที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยลักษณะสำคัญของการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินนั้นมีอยู่ ๒ ประการ คือ การแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แต่มาตรการดังกล่าวในอดีตที่ผ่านมาภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามกฎหมายพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๑๘ ไม่มีประสิทธิภาพนัก เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมายบางประการ

เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หลักการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยมาตรการการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับการบัญญัติไว้อีกครั้งในหมวด ๑๐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติรายละเอียดเพื่อรองรับหลักการดังกล่าว โดยกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวได้พยายามแก้ไขปัญหาที่เคยเกิดขึ้นในอดีตที่ทำให้มาตรการการตรวจสอบทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่บรรลุผล หลักการที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เหตุที่กฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยนั้น เนื่องจากว่าการทุจริตคอร์รัปชันไม่สามารถแยกออกจากกันได้ บางครั้งอาจเป็นการร่วมมือกันระหว่างข้าราชการและนักการเมือง

ปัจจุบันการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น กฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมตลอดถึงสำเนาแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา ซึ่งต่างจากเดิมที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเฉพาะของตนเท่านั้น นอกจากนี้คณะกรรมการจะต้องทำการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงนั้นด้วย สำหรับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น กฎหมายยังให้ถือเป็นความลับจะเปิดเผยมิได้ เว้นแต่การเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นการพิจารณาพิพากษาคดี หรือการวินิจฉัยชี้ขาด และได้รับการร้องขอจากศาลหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยกฎหมายได้กำหนดโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้พ้นจากตำแหน่ง และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเวลา ๕ ปี นอกจากนี้ยังมีโทษทางอาญา คือ จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

มาตรการการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินอีกประการหนึ่ง คือการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งเป็นการยึดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์ร้ายชัดปกปิด และไม่สามารถแสดงว่าทรัพย์สินนั้นมาโดยชอบ กฎหมายได้ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการยึด อาศัยทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาไว้ชั่วคราวได้ รวมทั้งขอให้เพิกถอนการโอน หรือระงับการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน ตลอดจนหากไม่สามารถบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาที่ศาลสั่งให้เป็นทรัพย์สินที่ร้ายชัดปกปิด ก็สามารถบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกกล่าวหาได้ นอกจากนี้กฎหมายขยายอำนาจการตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ครอบคลุมถึงบุคคลที่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปยังไม่เกิน ๒ ปีด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้กฎหมายทั้งสองฉบับจะพยายามแก้ไขปัญหาที่เคยเกิดขึ้นในอดีต แต่การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคบางประการ อาทิ ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน การตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ปัญหาเกี่ยวกับผลทางกฎหมายของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. วิธีการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน การดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดจนการดำเนินคดีในชั้นศาลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งผู้เขียนได้เสนอข้อคิดเห็นและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้หลายประการ ได้แก่

การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เหมือนเช่นกรณีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลมากขึ้น และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

- ชื่อเรื่อง : การควบคุมการออกกฏขององค์กรฝ่ายปกครองในประเทศไทย
- ผู้วิจัย : นายสุเจตน์ สภาพรนานนท์
- หน่วยงาน : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปีการศึกษา : ๒๕๔๕

ปัจจุบันระบบกฎหมายของประเทศไทยได้สร้างหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนจากการกระทำทางปกครองขององค์กรฝ่ายปกครองอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกคำสั่งทางปกครองนั้น ได้มีการตราพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่เป็นการวางหลักเกณฑ์ทั่วไปในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง แต่สำหรับการออกกฏขององค์กรฝ่ายปกครอง ในลักษณะที่เป็นการควบคุมการออกกฏก่อนการมีผลใช้บังคับนั้น แม้จะเป็นการกระทำทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ โดยมีผลบังคับเป็นการทั่วไปและไม่ใช้บังคับแต่กรณีหรือนุคคลใดเป็นการเฉพาะกลับยังมีได้มีมาตรการในการควบคุมการออกกฏขององค์กรฝ่ายปกครองที่ชัดเจนและเป็นระบบเพียงพอ อันเป็นมาตรการในการควบคุมการออกกฏ ซึ่งจะเป็นการป้องกันหรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการมีผลใช้บังคับของกฏได้นั้น สภาพการณ์เช่นนี้จึงถือเป็นช่องโหว่ของการควบคุมการกระทำทางปกครอง

ในอดีตประเทศไทยได้เคยมีความพยายามที่จะทำการกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการออกกฏขององค์กรฝ่ายปกครอง พร้อมกับกฎหมายเกี่ยวกับการออกคำสั่งทางปกครองขององค์กรฝ่ายปกครอง อันเป็นที่มาของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่เนื่องจากข้อจำกัดในระยะเวลา จึงมิได้ดำเนินการจัดทำกฎหมายฉบับดังกล่าวให้แล้วเสร็จไปพร้อมกันกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ทำการศึกษาถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการออกกฏขององค์กรฝ่ายปกครองว่ามีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์อย่างไร ข้อความในทางทฤษฎีของกฏ ความจำเป็นในการควบคุมการออกกฏขององค์กรฝ่ายปกครอง รูปแบบของการควบคุมการออกกฏในต่างประเทศ รวมทั้งประเภทของกฏ การควบคุมการออกกฏขององค์กรฝ่ายปกครองที่ปรากฏอยู่ในระบบกฎหมายของประเทศไทยในปัจจุบัน เพื่อที่ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มาตรการในการแก้ปัญหาควรที่จะเป็นเช่นใด

ผลจากการศึกษาพบว่าในปัจจุบันระบบกฎหมายของแต่ละประเทศ จะมีลักษณะเฉพาะของตนเองในการควบคุมการออกกฏ ดังนั้นประเทศไทยควรมีการตรากฎหมายว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน

ของกระบวนการในการควบคุมการออกกฎ โดยนำหลักการอันเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศมาทำการศึกษาเพื่อแสวงหามาตรการที่เหมาะสมต่อไป และทำการแก้ไขระเบียบภายในขององค์กรฝ่ายปกครองให้ทำการยกร่าง โดยสอดคล้องกับหลักความชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญ และให้ใช้บังคับกับกฎทุกประเภท ไม่ว่ากฎดังกล่าวจะต้องผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบโดยคณะรัฐมนตรีก่อนมีผลใช้บังคับหรือไม่ก็ตาม

× × × × × × × × × × ×

บทความที่น่าสนใจ

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และถ่ายทอดสู่ประชาชน

ด้านเกษตรกรรม

๑. ไทยส่งออกมังคุดผลสดทั้งผลสู่ตลาดญี่ปุ่น

จากการดำเนินงานวิจัยของโครงการ “การพัฒนาวิธีกำจัดแมลงด้วยความร้อนสำหรับกำจัดแมลงวันทองในผลมังคุดเพื่อการส่งออก” โดยคุณอุร อุณหุฒิ สังกัดกองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ซึ่งได้ดำเนินงานวิจัยต่อเนื่องมาเป็นเวลา ๓ ปี โดยได้รับทุนสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยส่วนหนึ่งจาก สกว. เมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นได้เกิดการผลักดันในเชิงนโยบายและเจรจาในระดับประเทศ จนมีผลทำให้ประเทศไทยสามารถส่งออกมังคุดผลสดทั้งผลไปประเทศญี่ปุ่นได้ โดยจะต้องผ่านการอบไอน้ำปรับสภาพความชื้นสัมพัทธ์ (modified vapor heat treatment) ซึ่งทางการญี่ปุ่นได้ให้การยอมรับในเรื่องความปลอดภัยของแมลงศัตรูพืชที่ติดไปกับผลผลิตมังคุด ซึ่งจากเดิมการส่งออกมังคุดของไทยจะต้องมีการผ่าผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพ และโรคแมลงที่ติดไปกับผล ทำให้ผลผลิตของมังคุดจะต้องส่งออกในรูปแบบเนื้อแช่แข็ง หรือผ่าครึ่งผล จึงนับได้ว่าตลาดมังคุดไทยน่าจะมีความกว้างขวางมากขึ้นในอนาคต

๒. ผลิตภัณฑ์ *Bacillus subtilis* ควบคุมโรคคาบไอบแห่งของข้าวในเชิงพาณิชย์

บริษัทแอปพลายเค็ม (ประเทศไทย) จำกัด ได้นำผลงานวิจัยของโครงการ “การพัฒนา Antagonist *Bacillus subtilis* สำหรับควบคุมโรคข้าว” โดยมี ผศ.ดร.วิจิตรา จุติดำรงพันธุ์ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งสามารถคัดเลือกเชื้อ *Bacillus subtilis* สายพันธุ์ที่สามารถควบคุมโรคคาบไอบแห่งของข้าวได้เป็นอย่างดี มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปแบบผง เพื่อจำหน่ายให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการลดการใช้สารเคมีในการผลิตข้าว และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้สารเคมีควบคุมโรคพืช โดยได้ใช้ชื่อทางการค้าว่า “ไบโอเบส” (ชีวินทรีย์ ป้องกันกำจัดโรคพืช)

ด้านคุณภาพชีวิต (การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม)

๓. วิธีการประเมินและทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ภัยพิบัติจากแผ่นดินถล่มก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงทั้งชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แม้ว่าภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นจะไม่สามารถป้องกันได้ทั้งหมด แต่เราสามารถลดหรือบรรเทาได้ถ้าใช้ประสบการณ์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาวางแผนจัดการป้องกันและเตือนภัย การกำหนดเขตพื้นที่เสี่ยงภัยโดยการสร้างแผนที่แสดงโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มที่เหมาะสม โดยมีการตรวจสอบยืนยันกับเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริงจะเป็นมาตรการที่นำไปสู่การจัดการภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพได้

โครงการการพัฒนาแผนหลักการจัดการภัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับแผ่นดินถล่ม โดย รศ.ดร. วรากร ไม้เรียง และคณะ ได้พัฒนาวิธีการทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มขึ้น โดยการประมวลนำแนวคิดจากผลการวิจัยหลาย ๆ แห่งมาประยุกต์ให้เข้ากับลักษณะการบัติคุณสมบัติทางปฐพีกลศาสตร์ และออกภาคสนามเพื่อเก็บตัวอย่างดินและทดสอบในห้องทดลองถึง ๓ ครั้ง พร้อมตรวจสอบยืนยันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปี ๒๕๔๓ วิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่มีความน่าเชื่อถือสูง ซึ่งโครงการบรรเทาอุทกภัย จ. จันทบุรี ได้นำวิธีการทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มนี้ไปใช้กับพื้นที่บริเวณน้ำตกกระทิงบริเวณคลองทุ่งเพล คลองตะเคียน เขตอุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ ได้แผนที่เสี่ยงภัยที่แสดงความมั่นคงของลาดดินกับปริมาณความชื้นในมวลดินที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้วิธีการประเมินและทำแผนที่จากโครงการดังกล่าวยังนำไปใช้โดยกรมชลประทานใช้ในการศึกษาพื้นฐานของการเกิดดินถล่มในพื้นที่ต้นน้ำของอาคารชลประทานและการป้องกันอุทกภัย

ด้านอุตสาหกรรม

๔. ความรู้จากงานวิจัยเป็นข้อมูลรับรองคุณภาพพลอยไพลินและทับทิมของสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติได้เริ่มออกใบรับรองคุณภาพพลอยให้แก่ผู้ถือครอง ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๕ การออกใบรับรองดังกล่าว สถาบันฯ ได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษามลทินในพลอยคอร์ันดัมเพื่อการจัดแบ่งแหล่งกำเนิดและมาตรฐาน” ซึ่งมี ดร. สุพร อินทโสภา กรมทรัพยากรธรณี เป็นหัวหน้าโครงการ ประกอบการพิจารณาออกใบรับรอง ทั้งนี้เนื่องจากผลการศึกษาของโครงการวิจัยนี้ทำให้สามารถบ่งชี้แหล่งกำเนิดพลอยจำพวกไพลินและทับทิมจากชนิดและปริมาณมลทินที่ปรากฏในพลอยได้ ซึ่งในตลาดพลอยไพลินและทับทิมนั้นคุณภาพและราคาขึ้นกับ

เนื่องจากผลการศึกษาของโครงการวิจัยนี้ทำให้สามารถบ่งชี้แหล่งกำเนิดพลอยจำพวกไพไลนและทับทิมจากชนิดและปริมาณมลทินที่ปรากฏในพลอยได้ ซึ่งในตลาดพลอยไพไลนและทับทิมนั้นคุณภาพและราคาขึ้นกับแหล่งกำเนิดด้วย ดังนั้น จึงสามารถใช้ความรู้จากงานวิจัยนี้ระบุคุณภาพของพลอยได้ โครงการได้จัดทำผลการวิจัยออกมาในรูปของเกณฑ์มาตรฐานของพลอยจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นประเทศมาดากัสการ์ ไทย ลาว พม่า ไนจีเรีย แทนซาเนีย และเคนยา ซึ่งสะดวกต่อการนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดแบ่งแหล่งกำเนิด

ด้านชุมชน การท่องเที่ยว และการศึกษา

๕. ลุ่มน้ำแม่ตาช้างเป็นกรณีตัวอย่างของการจัดการความขัดแย้ง

โครงการศึกษา ฟื้นฟู และจัดการลุ่มน้ำแม่ตาช้างโดยมีคุณชัยพันธ์ ประภาสวัต ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อสิทธิชุมชน เป็นหัวหน้าโครงการ ได้รับเชิญในฐานะองค์กรเอกชนเพียงองค์กรเดียวของประเทศไทยให้เข้าร่วมประชุม “The ๓rd World Water Forum” ในหัวข้อ Water Resource Management by Local People around Watershed ที่เมือง Kyoto ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๖ ในหัวข้อนี้มีผู้เข้าร่วมเสนอ ๖ ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น อินเดีย ไทย จีน บังกลาเทศ แทนซาเนีย โดยได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ใช้น้ำต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำของญี่ปุ่น และกลุ่ม NGOs ญี่ปุ่นร่วมกับตัวแทนจากประเทศไทย (กรณีลุ่มน้ำแม่ตาช้าง) คุณชัยพันธ์ ได้เสนอการจัดการน้ำในประเทศไทยโดยภาพรวมได้ฉายภาพจาก VCD เรื่อง “น้ำ” และตามด้วยการพูดถึงตัวอย่างชุมชนลุ่มน้ำแม่ตาช้างกับการจัดการปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยได้หยิบยกประเด็นความเกี่ยวเนื่องของการจัดการน้ำที่เกื้อกูลกันทั่วโลก ทำให้ที่ประชุมเกิดความสนใจที่จะเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการลุ่มน้ำ

หลังจากการประชุมในครั้งนั้น Mr.Toyoyuki Kawakami ซึ่งเป็นผู้อำนวยการของ Am-Net (Advocacy and Monitoring Network on Sustainable Development) ได้เดินทางมาเมืองไทย หลังจากไปดูงานที่เชียงแสน (ลุ่มน้ำโขง) และไปดูงานที่ลุ่มน้ำแม่ตาช้าง และสนใจที่จะพาตัวแทนจากลุ่มน้ำที่สสุระของญี่ปุ่นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในช่วงเดือนกรกฎาคมหรือปลายปี ๒๕๔๖

นอกจากประเทศญี่ปุ่นจะให้ความสนใจกรณีตัวอย่างนี้แล้ว เครือข่ายศึกษาการจัดการความขัดแย้งแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประจำประเทศไทยก็ให้ความสนใจเช่นกันในการสัมมนาระดับภูมิภาคเรื่อง “Social Transformation & Conflicts in Southeast Asia” ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ เมษายน ๒๕๔๖ ที่ผ่านมามีคน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้เข้าร่วมจำนวน ๒๗ คน มาจากประเทศสมาชิก ๘ ประเทศคือ กัมพูชา ลาว อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม หลังเสร็จสิ้นการสัมมนาได้มีการจัดทัศนศึกษาดูงานการจัดการความขัดแย้งจากการแย่งชิงทรัพยากรน้ำของลุ่มน้ำตาช้าง อ. หางดง อ. แม่ริม และ อ. เมือง จ. เชียงใหม่

๖. โครงการการพัฒนาองค์กรและรูปแบบการจัดการสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สืบเนื่องจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๐ ที่มีผลกระทบรุนแรงต่อการจัดการวารสารทางวิชาการของห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ และสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องนำเข้าวารสารจากต่างประเทศ และเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้เกิดโครงการ Journal Link ขึ้น ซึ่งประกอบด้วยฐานข้อมูลชี้แหล่งวารสารบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และส่วนให้บริการสารสนเทศ ซึ่งทำให้ห้องสมุดสมาชิกของเครือข่ายที่ในปัจจุบันมีประมาณ ๑๓๐ แห่งทั่วประเทศ สามารถนำวารสารทั้งหมดขึ้นมาบริการผู้ใช้ทั่วประเทศ โดยผ่านระบบ pin รองรับการจัดการด้านบัญชีและเป็นพื้นฐานสำคัญที่ก่อให้เกิดภาคีความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และหลังจากนั้น ๔ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ฐานข้อมูลจาก Journal Link ได้บ่งชี้ว่าห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการบอกรับวารสารต่างประเทศมีความซ้ำซ้อนกัน โดยจากการศึกษาพบว่าห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ๒๔ แห่ง ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการบอกรับวารสารต่างประเทศทั้งสิ้น ๓,๘๓๕ รายชื่อ มูลค่า ๘๕ ล้านบาท ด้วยงบประมาณไม่ต่ำกว่า ๑๖๓.๖ ล้านบาท เนื่องจากการบอกรับซ้ำซ้อนกัน (บอกรับทั้งสิ้น ๘,๖๓๕ รายการ) ด้วยเหตุดังกล่าวได้บ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน โดยเฉพาะด้านการจัดซื้อ

โครงการพัฒนาองค์กรและรูปแบบการจัดการสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดย ผศ.ดร. สุกัญญา สุนทรส และคณะ จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จึงได้เกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาหาวิธีการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ และรูปแบบองค์กรที่สามารถรองรับงานสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลจากการศึกษาของโครงการทำให้ทราบถึงรูปแบบภาคี ค่าใช้จ่ายและประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงช่วยแก้ปัญหาการบอกรับวารสารที่ซ้ำซ้อนเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ และด้วยผลงานการศึกษาวิจัยที่มีคุณค่าและคุณประโยชน์ในด้านการจัดการสารสนเทศทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของโครงการนี้ เป็นผลให้ที่ประชุมของคณะกรรมการฝ่ายพัฒนาสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๖ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ให้สมาชิกที่เป็นคณะกรรมการในคณะกรรมการฝ่ายพัฒนาสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เข้าร่วมโครงการทดลองบอกรับฐานข้อมูลของบริษัท Blackusell & Munksguard/Synergy อีกด้วย โดยทาง ผศ.ดร. สุกัญญา สุนทรส หัวหน้าโครงการวิจัยยินดีให้คำแนะนำ นอกจากนี้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ยังสนับสนุนโครงการ Journal Link ให้ดำเนินการต่อไปเพื่อเป็นแหล่งสารสนเทศสำหรับบริการวารสารทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย และต่างประเทศที่เข้าถึงได้ทางอินเทอร์เน็ต โดยให้ศูนย์สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ศสท) เป็นผู้ดูแล

๗. หนังสือที่ได้รับคัดเลือกเป็นหนังสือดีวิทยาศาสตร์ได้รับการตีพิมพ์ใหม่

โครงการหนังสือดีวิทยาศาสตร์ โดย รศ.ดร. ชัยวัฒน์ คุปตะกุล และผู้ร่วมวิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยในการค้นหา คัดเลือกและวิเคราะห์วิจารณ์ให้ได้หนังสือที่แสดงถึงภูมิปัญญาเชิงวิทยาศาสตร์ของคนไทย มาประมวลขึ้นเป็นเล่มชื่อ “ปริทัศน์หนังสือดีวิทยาศาสตร์ ๘๘ เล่ม” เพื่อแนะนำหนังสือที่มีคุณค่าควรแก่การอ่าน และเมื่อโครงการเสร็จสิ้นได้จัดพิมพ์ “ปริทัศน์หนังสือดีวิทยาศาสตร์ ๘๘ เล่ม” ออกเผยแพร่และวางจำหน่ายทั่วไป มีห้องสมุดหลายแห่งได้สั่งซื้อเข้าห้องสมุด แต่หนังสือหลายเล่มที่ได้รับการคัดเลือกมานั้นเป็นหนังสือหายาก บางเล่มไม่มีขายในท้องตลาดแล้ว จึงมีสำนักพิมพ์หลายแห่งนำหนังสือดีเหล่านั้นจำนวนถึง ๒๖ เล่ม มาจัดพิมพ์ใหม่ อาทิเช่น “คำวิงวอนของมนุษยชาติ” โดย นิรันดร์ศักดิ์ บุญจันทร์ “คู่มือมนุษย์” โดยท่านพุทธทาสภิกขุ “โลกสี่คราม” ของ ม.จ.ชาติเฉลิม ยุคล เป็นต้น นับว่างานวิจัยชิ้นนี้ได้กระตุ้นความสนใจให้มีการผลิตหนังสือดี ๆ มีคุณค่าให้คนรุ่นต่อไปได้อ่าน

ที่มา : ประชาคมวิจัย ฉบับที่ ๕๑ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

จิรพรรณ กาญจนอุดม : รวบรวมนำเสนอ

รายการวิจัยก้าวไกล

ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐ นาฬิกา

ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา คลื่นความถี่ FM. ๘๗.๕ MHz

- * วันอาทิตย์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๗
 - เรื่อง รศ.ดร.อภิญา รัตนมงคล มาให้สัมภาษณ์
 - เรื่อง โครงการศึกษาเพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดสัมฤทธิ์ผลพัฒนาการเมืองไทย
 - วิจัยโดย : รศ.ดร.อภิญา รัตนมงคล
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - ดำเนินรายการโดย : นางสาวฐิติพย์ กบิลคาม
นางสาวยุคลธร เตชะวนากร

- * วันอาทิตย์ที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๗
 - เรื่อง การคอร์รัปชันในการซื้อขายตำแหน่งในระบบราชการ
 - วิจัยโดย : ผศ.ดร.ชินนะพงษ์ บำรุงทรัพย์ และคณะ
 - ดำเนินรายการโดย : นางสาวฐิติพย์ กบิลคาม
นางสาวนารีลักษณ์ ศิริวรรณ
(สาระนำรู้) นางสาวปิยะวรรณ ปานโต

- * วันอาทิตย์ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๗
 - เรื่อง ประสิทธิภาพของรัฐสภาไทย
 - วิจัยโดย : รศ.นรนิติ เศรษฐบุตร และคณะ
 - ดำเนินรายการโดย : นางสาวฐิติพย์ กบิลคาม
นางสาววิมลรัชนี สานติธรรม

- * วันอาทิตย์ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๗
 - เรื่อง บทบาทของรัฐมนตรีหญิงภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐
 - วิจัยโดย : นางสาววันวิสาข์ คำชำนาญ
 - ดำเนินรายการโดย : นางสาวฐิติพย์ กบิลคาม
นางสาวปิยะวรรณ ปานโต

ข่าวสารงานวิจัยและพัฒนา

รางวัลผลงานการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย ประจำปี ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้ประกาศเชิญชวนให้ผู้สนใจเสนอผลงานเพื่อขอรับรางวัลผลงานการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย ประจำปี ๒๕๔๗

คณะกรรมการแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย ได้มีมติอนุมัติรางวัลผลงานการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย ประจำปี ๒๕๔๗ จำนวน ๖ เรื่อง คือ

ประเภทรายงานการวิจัย

เรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้าในสถานีนามัยตำบล”

PSYCHO-SOCIAL ANTECEDENTS OF SUPERVISORY SOCIAL SUPPORT BEHAVIOR IN HEALTH CENTERS

(คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)

โดย นางสาวจุจเดือน พันธมนาวิน

ประเภทวิทยานิพนธ์

เรื่อง “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : การวิเคราะห์กลุ่มพหุ”

A DEVELOPMENT OF THE CAUSAL MODEL OF UNDERGRADUATE STUDENT'S SELF - DISCIPLINE OF SURANAREE UNIVERSITY OF TECHNOLOGY : MULTI - GROUP ANALYSIS

(คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

โดย นางสาวจิตตานันท์ ติกุล

- เรื่อง “ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น”
PSYCHOLOGICAL AND SITUATIONAL FACTORS CORRELATE OF RESPONSIBLE BEHAVIORS OF JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS
(คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
โดย นางสาวสุภาสินี นุ่มเนียน
- เรื่อง “จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย”
PSYCHOLOGICAL AND SITUATIONAL FACTORS CORRELATES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN MATHEMATICS LEARNING BEHAVIOR
(คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
โดย นางสุมิตรา เจิมพันธ์
- เรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมฉลาดเลือกกินของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย”
PSYCHO-SOCIAL CORRELATES OF SMART EATING CHOICE OF LATE ADOLESCENTS
(คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
โดย นางรุจิเรศ พิษิตานนท์
- เรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว”
PSYCHO-SOCIAL CORRELATES OF ELECTRIC ENERGY SAVING BEHAVIOR OF STUDENTS IN GREEN SCHOOL PROJECT
(คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
โดย นายฐานันตร์ เปียศิริ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

* * * * *

สถาบันทรัพยากรมนุษย์แนะ ๔ ข้อแก้ปัญหามุมชน

ผลวิจัยชี้ความอยู่ดีกินดีถูกกำหนดโดยปัจจัยเศรษฐกิจ

สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดเผยผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ต่อความเป็นอยู่ที่ดี และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นไทย โดย นายสมชาย สุขสิริเสรีกุล และนางมัทนา พนานิรามย์ อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหามุมชนชนบทและชุมชนเมือง ทั้งนี้มีการสุ่มตัวอย่าง ๘ จังหวัดทั่วประเทศ ๑๒ หมู่บ้าน ๓,๕๑๒ ครัวเรือน พบว่า ชาวบ้านมีอาชีพเกษตรกรรมและประมง แต่เมื่อมีโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้คนหนุ่มสาวหันไปรับจ้างทั่วไปและค้าขาย และเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา ส่วนหมู่บ้านประมง มักเกิดปัญหาแก่งแย่งพื้นที่ทำกินชายฝั่ง และการสร้างความเสียหายต่อการขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำชายฝั่ง

“ปัญหาส่วนใหญ่ของหมู่บ้าน คือ การขาดแคลนเงินทุนประกอบอาชีพ ขาดน้ำดื่ม น้ำใช้และน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน ปัญหาสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานภายในหมู่บ้าน และปัญหาขาดความสามัคคีภายในหมู่บ้าน ทั้งนี้ยังพบว่า ความเป็นอยู่ที่ดีด้านรายได้และการศึกษามักจะถูกกำหนดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ ส่วนความเข้มแข็งของชุมชนมีผลทางบวกต่อรายได้ แต่ยังไม่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ดีด้านอื่น เนื่องจากชุมชนส่วนใหญ่ยังยากจน จะสนใจเฉพาะความเป็นอยู่เฉพาะหน้ามากกว่าการรวมกลุ่มในมิติอื่น”

อย่างไรก็ตามสถาบันทรัพยากรมนุษย์ให้ข้อเสนอแนะ ๔ ด้าน ในการแก้ปัญหามุมชน คือ ๑. การให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมอาชีพคนในชุมชน ๒. ขยายเป้าหมายการรวมกลุ่มในมิติความเป็นอยู่ดี การศึกษา สุขภาพและความปลอดภัย ๓. กำหนดการจัดสรรงบประมาณชุมชนจากส่วนกลาง ให้เอื้อต่อการลงทุนด้านการศึกษา สุขภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม และ ๔. การสร้างความตระหนักเรื่องความเป็นอยู่ที่ดีกับชุมชน

ที่มา : www.matichon.co.th/Khaosod

สารนํารู้งานวิจัยและพัฒนา

ระวััง “โรคนิ้วล็อก” ๓๐ อาชีพเสี่ยง

ภัยเงียบที่ซุ่มโจมตีต้องกลับหันดูด้วยความสนใจอย่างยิ่ง นั่นคือ “โรคนิ้วล็อก” หรือ “Trigger Finger” ที่เกิดขึ้นกับนิ้วมือนับเป็นมหันตภัยตัวใหม่ ที่สร้างความเจ็บปวด และความพิการให้กับอวัยวะมือและนิ้ว มาแล้วหลายสิบปี บางคนก็เชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้น มาจากเวรกรรมเก่า ที่ก่อไว้ในชาติที่แล้ว และปล่อยทิ้งไว้กว่าครึ่งก่อนชีวิต โดยปรากฏอาการเป็นระยะ ๆ แต่ในความเป็นจริง โรคนี้นี้มีสาเหตุสำคัญมาจากพฤติกรรมการใช้นิ้วมือปกติธรรมดา แต่กลับมีความไม่ปกติเกิดขึ้นเอง โดยไม่รู้ตัว

โรคนิ้วล็อก : เป็นความผิดปกติของนิ้วมือที่พบบ่อยที่สุด มักพบในคนที่ทำงานโดยใช่มืออย่างรุนแรง ทำซ้ำ ๆ โดยใช้แรงกดขย้า ขยี้ ทำให้เส้นเอ็นที่มีหน้าที่รูดเส้นเอ็นติดกับกระดูก ขณะที่เรากำและแบ่นิ้วมือ เกิดการเสียดสี จนทำให้เส้นเอ็นบวม เกิดพังผืดหนาตัวขึ้นเป็นปม นิ้วไม่สามารถที่จะกางออก หรือกำได้เป็นปกติ บางรายที่พบก็นิ้วข้าง หรือค้างอยู่เช่นนั้น เช่นผิครูปจากเดิมไปคล้ายกับอาการคนพิการหรืออัมพาตที่นิ้วมือ มีอาการเจ็บที่ฐานนิ้ว และปวดบวมในรายที่เป็นมากๆ แม้จะไม่อันตรายถึงชีวิต แต่เป็นความทรมานของคนไข้

น.พ.วิชัย วิจิตรพรกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านชุมชนสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์ โรงพยาบาลเลิดสิน เปิดเผยว่า โรคนิ้วล็อกจะพบได้กับทุกคน ทั้งเด็กและผู้ใหญ่โดยเฉพาะในผู้หญิง กลุ่มอายุ ๔๐ - ๖๐ ปีที่พบมากที่สุด มีถึงร้อยละ ๘๐ เช่น บรรดานักชอปลัตวียง สาวแบงก์ ครู แม่บ้าน หมอนวดแผนโบราณ ฯลฯ ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ จะพบในผู้ชาย ที่อายุ ๔๐ - ๗๐ ปี ได้แก่ นักบริหารธุรกิจ ผู้พิพากษา นักกอล์ฟ นักคอมพิวเตอร์ ทันตแพทย์ คนสวน ผู้ใช้แรงงานทั่วไป ฯลฯ อาชีพใช้มือระวััง “โรคนี้นี้พบมากในผู้หญิง เพราะผู้หญิงใช้มือทำงานที่ซ้ำ ๆ มากกว่าผู้ชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้หญิงอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป ถ้ามีประวัติการใช้งานที่รุนแรงจะเสี่ยงต่อการเป็นโรคนี้นี้ได้มาก” หมอวิชัย กล่าว สำหรับอาชีพที่ด้องระวัังเป็นพิเศษ ได้แก่ แม่บ้าน/ นักชอปล เกิดจากการหิ้วของหนัก การบิดผ้า การกวาดบ้าน ถูบ้าน สับหมู นักกอล์ฟ เกิดจากการหิ้วถุงกอล์ฟ จับไม้กอล์ฟไม่ถูกวิธี ผู้พิพากษา/นักบัญชี เกิดจากการกิจด้านการเขียนอย่างมาก อาจารย์/นักเขียน เกิดจากมีงานเขียนเป็นจำนวนมาก คนทำสวน เกิดจากการหิ้วถังน้ำ ใช้กรรไกรตัดเล็มกิ่งไม้ พนักงานธนาคาร เกิดจากการนับธนบัตรเป็นจำนวนมาก ขณะที่นับด้องใช้นิ้วโป้งกดรัศธนบัตรให้คิดมือขึ้นมา นับ หมอนวดแผนโบราณ เกิดจากการใช้นิ้วกดนวดอย่างมาก คนทำซาลาเปา ด้องนวดแป้ง ทุกนิ้วด้องบีบขย้าแป้ง ฯลฯ “ตามสถิติล่าสุด ผมให้การรักษาคนไข้ที่ป่วยไปแล้ว กว่า ๓,๖๐๐ ราย ในเวลา ๕ ปี และมีแนวโน้มที่จะพบโรคนี้นี้เพิ่มมากขึ้นในอนาคตใกล้ ๆ จากพฤติกรรมการใช้มือและนิ้วที่มีแรงกดที่ทำซ้ำ ๆ

หรือใช้โดยไม่ป้องกัน หรือผิดประเภทไป หน้าซ้ำผู้ที่เป็โรคนาหวาน หรือผู้ที่เป็โรครูมาตอยด์ มีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็โรคนี้น่ากขึ้น และโรคนี้น่ากจะพบร่วกับโรคพังผืดรัดเส้นประสาทบริเวณอุโมงค์ข้อมือ carpal tunnel syndrome และ พังผืดรัดเส้นเอ็นข้อมือ De Quervain tenosynovitis” หมอวิชัย ระบุ นอกจากนี้ หมอวิชัย ยังตั้งข้อสังเกตว่า โรคนี้อีก จะไปพบในผู้ที่เป็นักเปียโน หรือนักมวย ทั้ง ๆ ที่มีการใช้นิ้วในกิจกรรมหรืออาชีพที่กระทำอยู่ในขณะนี้ โดยสันนิษฐานว่า นักเปียโน มีการเหยียดและใช้นิ้วที่กระจายน้ำหนักการกดไปทั่วทั้งมือ ส่วนนักมวย ก็น่าจะเกิดจากการกำทุกนิ้วไว้อย่างรัดกุม ก่อนที่จะนำไปใช้งาน จึงไม่เกิดในลักษณะที่ทำให้นิ้วได้รับผลกระทบจากแรงกด หรือแรงกระแทก สำหรับ เมื่อเกิดสภาวะนิ้วล็อกแล้ว ความรุนแรงของโรคจะเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา เริ่มจากอาการเจ็บฐานนิ้ว นิ้วฝืดมีอาการปวดนิ้วคล้าย นิ้วถูกบิดทำให้ปวด - ชา อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในเวลากลางคืน หรือตื่นนอนตอนเช้า ทำให้การเคลื่อนไหวของนิ้วมืออง หรือเหยียดนิ้วไม่ออก กำมือไม่ลง กำได้ไม่สุด นิ้วเกยกัน ไม่อยู่ในระนาบเดียวกัน นิ้วและฝ่ามือแข็งตัวเกิดพังผืดหนาตัว ผิวหนังของนิ้วมือซีดคล้ำ อาการนิ้วล็อกทำให้มือใช้งานไม่ได้ เวลานิ้วหรือมือชนถูกสิ่งต่าง ๆ จะเจ็บมาก โดยเฉพาะฐานนิ้วโป้งอาการของโรคนี้อีกจะเริ่มขยายตัวไปยังนิ้วข้างเคียง ทำให้นิ้วข้างเคียงถูกจำกัดการเคลื่อนไหวตามไปด้วย ก่อให้เกิดการแข็งตัวตามไป และใช้งานไม่ได้ในที่สุด

โรคนี้อีกสามารถพบได้ในเด็กซึ่งเป็นิ้วล็อกตั้งแต่กำเนิด (congenital trigger finger) กลุ่มเด็กที่เป็มาตั้งแต่กำเนิด ส่วนใหญ่จะเป็ที่นิ้วหัวแม่มือ (trigger thumb) ซึ่งเกิดจากที่ปลอกเอ็นหนา จนทำให้เอ็นผ่านไปได้ ผู้ป่วยบางรายมีอาการนิ้วล็อกทั้งสองมือ ซึ่งพบได้ร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ในบางรายสามารถหายเองได้หากปมไม่ใหญ่มากนัก ประกอบกับการที่พ่อแม่ช่วยนวดคลึงบริเวณฐานนิ้วบริเวณปลอกเอ็นให้เกิดความยืดหยุ่น หมอวิชัย เปิดเผยด้วยว่า ในช่วงที่ผ่านมา มีคนดังหลายวงการเข้ามารักษาโรคนี้อาทินายแก้วขวัญ วัชโรทัย พบที่นิ้วนางมือซ้าย - ขวา น.พ.แท้จริง ศิริพานิช เจ้าของโครงการ เมาไม่จับ พบที่นิ้วก้อยมือซ้าย เจริญ คันธวงศ์ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ ที่เกิดโรคนี้อีกจากการตีกลองฟ ที่นิ้วโป้งหัวแม่มือขวา จากที่ครูสอนกลองฟบอกว่า หากต้องการจะตีลูกให้ไกล ต้องใช้พลังจากมือขวาและนิ้วโป้งหัวแม่มือขวาตบลูกแรง ๆ ตอนส่ง ทำให้เกิดโรคนี้อีกในที่สุด รวมถึง นักร้องรุ่นเก่าอย่าง โฉมฉาย อรุณฉาน นักแสดง โฉมฉาย ฉัตรวิไล หรือตัว หมอวิชัยเอง ก็เคยประสบปัญหาโรคนี้อีกมากกับตัวเอง จากการรักษาคันไซ้ในการใช้เครื่องมือแพทย์หายขาด - เกิดใหม่ สำหรับการรักษาโรคนี้อีก หมอวิชัย อธิบายว่ามีอยู่ด้วยกันหลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอาการและความรุนแรงของโรค การรักษาในระยะแรกคือ การพักการใช้งานของมือ ไม่ใช้งานรุนแรง การรับประทานยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ เช่น Diclofenac, Ibuprofen, Celecoxib เป็นต้น การทำกายภาพบำบัด เช่น การแช่พาราฟิน การทำอัลตราซาวนด์ ก็อาจช่วยลดการอักเสบและการติดยึดของเส้นเอ็นกับปลอกเอ็น แต่ในกรณีที่เป็นรุนแรงขึ้นอาจจะให้การรักษาด้วยการใช้ยาต้านการอักเสบร่วมกับการฉีดสเตียรอยด์เข้าไปบริเวณปลอกเอ็น ซึ่งสเตียรอยด์มีคุณสมบัติในการลดการอักเสบ ลดการบวมของเส้นเอ็น และปลอกเอ็นทำให้อาการดีขึ้นได้ แต่การฉีดยาอาจทำให้อาการดีขึ้นได้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ

เป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน สามารถกลับมาเป็นซ้ำอีกได้ ในระยะเวลาไม่นานประมาณร้อยละ ๕๐ ของผู้ป่วย จะหายจากอาการนิ้วล็อก ส่วนอีกร้อยละ ๒๕ จะหายหลังจากการฉีดยาเข็มที่สองไม่ควรฉีดยาเกิน ๒ ครั้ง เพราะอาจทำให้เกิด tendon rupture ได้ ในกรณีที่มีการล็อกติดรุนแรงหรือพังศึดหนามาก ฉีดยาก็ไม่ได้ผล การผ่าตัดจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดเพราะจะเปิดลงไปตัดเข็มขัดรัดเส้นเอ็น และปลอกเอ็นที่ติดยึดขวางทางผ่านของเอ็นให้ผ่านไปได้ ซึ่งมีความปลอดภัยและใช้เวลาไม่นาน

“โรคนี้แม้จะปล่อยไว้นานก็สามารถที่จะรักษาให้หายขาดได้ มีอยู่รายหนึ่งเป็นโรคมารตั้งแต่เด็ก ปล่อยทิ้งไว้จนอายุ ๔๐ ปี ลูกหลานเพิ่งจะพามารักษาก็มีให้เห็น ส่วนการป้องกันโรคนี้ล็อก หากต้องใช้ นิ้วมือทำงานที่ต่อเนื่องนานๆ ควรที่จะหยุดพักบ้าง หรือหากมีอาการรู้สึกเจ็บก็ให้แช่น้ำอุ่น หรือทายานวด กล้ามเนื้อก็จะช่วยได้เช่นกัน” หมอวิชัย กล่าวทิ้งท้าย

ที่มา : ผู้จัดการรายสัปดาห์ (๒๑ พ.ค. ๔๗)

<http://www.nrct.net/>

กินซ็อกโกแลตขยายหลอดเลือด

พบซ็อกโกแลตเป็นยодอาหารบำรุงหัวใจและหลอดเลือด ช่วยให้เส้นเลือดขยายใหญ่ขึ้น ทำให้เลือดลมไหลเวียนไปเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้สะดวก

นักวิจัยรายงานการค้นพบในวารสารของคณะโภชนาการมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย กล่าวว่า ซ็อกโกแลตอุดมด้วยสารฟลาโวนอยด์ อันเป็นตัวล้างพิษ มีคุณสมบัติช่วยป้องกันเลือดข้น และแก้หลอดเลือดอักเสบ จะทำให้หลอดเลือดตีบตัน อันเป็นต้นเหตุของโรคหัวใจ โรคสมองขาดเลือดและอีกหลายโรคที่เกิดจากเลือดลมเดินติดขัด

รายงานระบุว่า กินซ็อกโกแลตประจำ วันละ ๒ - ๓ แวน จะช่วยให้หลอดเลือดขยายขึ้น ซึ่งช่วยให้เลือดไหลเวียนดีขึ้น ในการทดลองกับอาสาสมัคร โดยแจกซ็อกโกแลตให้กินเป็นปริมาณวันละ ๔๖ กรัม นานครึ่งเดือน ปรากฏว่าพวกเขาต่างมีหลอดเลือดขยายโตขึ้นอีกมากกว่า ๑๐.๒ - ๑๑.๕%

พร้อมกันนั้น โฆษกของมูลนิธิโรคหัวใจของอังกฤษได้กล่าวเตือนว่า ในขณะที่มีผลการวิจัยออกมาว่า ซ็อกโกแลตมีส่วนในการป้องกันโรคหัวใจ แต่ในยุคที่กำลังมีโรคอ้วนคุกคามอย่างหนักอยู่เวลานี้ ก็ควรระวังไว้ด้วยว่า การกินซ็อกโกแลตก็มีข้อเสียอยู่เหมือนกัน เพราะมันให้พลังงานใน ๑๐๐ กรัม มีอยู่สูงถึง ๕๐๐ แคลอรี “เราไม่ได้ห้ามกิน ใดๆ ก็ชอบกันทั้งนั้น แต่มันก็ยังมีหนทางบำรุงหลอดเลือดทางอื่นอยู่ อย่างเช่น การกินผักผลไม้ต่าง ๆ วันละไม่ต่ำกว่า ๕ มื้อเอาไว้”

ที่มา : <http://www.thairath.co.th>

วช. พบครอบครัวมีส่วนช่วยฟื้นฟูชีวิตผู้ป่วยโรคเบาหวาน

“โรคเบาหวาน” เป็นโรคเรื้อรังไม่ติดต่อ พบในเพศหญิงมากกว่าเพศชายและส่วนใหญ่พบในผู้สูงอายุ ซึ่งเกิดจากความผิดปกติในการทำหน้าที่ของอินซูลินทำให้เมตาบอลิซึมของคาร์โบไฮเดรตผิดปกติ ส่งผลให้ระดับน้ำตาลกลูโคสในเลือดสูงขึ้นจึงปรากฏออกมาทางปัสสาวะ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่ รศ.บุญทิพย์ สิริธรังศรี จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และนายแพทย์พิบูลย์ กาญจนพิบูลย์ จากกลุ่มงานอายุกรรม โรงพยาบาลชลประทาน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการดูแลตนเองแบบองค์รวมสำหรับผู้ป่วยเบาหวาน” โดยศึกษาจากผู้ป่วยเบาหวานที่นอนรักษาตัวในโรงพยาบาลของรัฐ จำนวน ๓๐๐ คน ผลการวิจัยพบปัญหาหลักของผู้ป่วยเบาหวานคือ ปัญหาพฤติกรรมในการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพของผู้ป่วย, ปัญหาการขาดความรู้และไม่ทราบถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย, ปัญหาการใช้ยาไม่ถูกต้องตามแผนการรักษาของแพทย์และปัญหาการดูแลสุขภาพตนเอง ซึ่งเมื่อนำการพัฒนาแบบการดูแลตนเองแบบองค์รวมสำหรับผู้ป่วยเบาหวานที่ประกอบด้วยคำแนะนำจากแพทย์พยาบาล ในการดูแลสุขภาพ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคอาหาร การกินยาตามแพทย์สั่งอย่างต่อเนื่อง การไม่ดื่มแอลกอฮอล์ การออกกำลังกายอย่างพอเหมาะ การทำจิตใจให้ผ่อนคลายและการมีส่วนร่วมของคนในครอบครัวจะทำให้ผู้ป่วยเกิดความพึงพอใจที่จะดูแลสุขภาพของตนเองและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสมตามอัตรภาพ

ที่มา : News Center

กรุงเทพฯ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๗

ที่ปรึกษา

นายบุญเรือง บุรภัทดิ์

: รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะทำงาน

นางสาวฉวีพรรณ กาญจนอุดม	: ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
นางสาวอุษา โฆษิตตระกูล	: อภิยากร ๑
นางสาวพร สุขเสียด	: อภิยากร ๑
นางสาวพจนา อภิรามนตร์	: อภิยากร ๑
นางสาวสุทธาทิพย์ จันทร์อัคริตรี	: อภิยากร ๒
นางสาวนาริฉัตร ศิริวรรณ	: อภิยากร ๕
นางสาวอิมลรักษ์ ศานติธรรม	: อภิยากร ๔
นางสาวยุคลธร เดชะอนากร	: อภิยากร ๔

ผู้จัดทำ

นายจันทมร ฐิตาบุญลี	: อภิยากร ๔
นางสาวปิยะวรรณ ปานโต	: อภิยากร ๔

ฝ่ายธุรการ

นางสาวธณัฐดา ทาเรือนศรี	: เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓
นางศศิภา พลอยเสียมพงษ์	: เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๒

ติดต่อขอรายละเอียดบทความได้ที่
กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๖๑ - ๘, ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๖๒

ພິມພໍ້ທີ່ : ສໍານັກກາຣພິມພໍ້
ສໍານັກກາຣເລຂາທິກາຣສກາຣສູ້ແທນຣາຢງຣ